

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

18 травня 2016 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали ІХ Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2016.- 165 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;

Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент – заступник голови оргкомітету;

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;

Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;

Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;

Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;

Бабич Степанія Михайлівна – кандидат технічних наук, доцент;

Виткалов Сергій Володимирович – кандидат мистецтвознавства, доцент;

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;

Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;

Мельник Віра Йосипівна – кандидат географічних наук, доцент;

Мороз Ігор Петрович – кандидат фізико-математичних наук, доцент;

Музичук Катерина Петрівна – кандидат технічних наук, доцент;

Павлова Наталія Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;

Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016р.)

вогник”, “портрет сімей”.

Серед нетрадиційних форм роботи слід виділити педагогічний десант, дерево родовід, народна світлиця, сімейна скринька та ін.

Сучасні педагоги виокремлюють три основні *підходи до проблеми взаємодії сім'ї й школи*: 1) школа має визначальний вплив на виховання дитини; 2) навчання та виховання дітей у школі є логічним продовженням сімейного виховання; 3) сім'я й школа рівнозначні у своєму впливі на розвиток дітей; тільки у взаємодії вони можуть сформувати повноцінну особистість [3].

На нашу думку, вчителям початкових класів необхідно користуватися порадами В. О. Сухомлинського, викладеними в книзі “Як виховати справжню людину”. Це, зокрема, “Азбука моральних заповідей”.

Для батьківського всеобучу в 1-4 класах орієнтовна тематика може бути така:

- ✓ анатомо-фізіологічні особливості дітей 7-річного віку;
- ✓ вікові особливості дітей;
- ✓ роль батька і матері у вихованні дітей;
- ✓ режим дня молодшого школяра;
- ✓ традиції української родини;
- ✓ організація дозвілля в родині;
- ✓ роль гри у житті молодшого школяра;
- ✓ турбота батьків про фізичний розвиток і здоров'я школяра та ін.

Найголовніші умови взаємодії батьків і вчителів:

1. Конструктивний діалог;
2. Педагогізація сім'ї;
3. Спільна організація дозвілля дітей;
4. Запобігання конфліктів.

Як засвідчує досвід, успіх взаємодії сім'ї та школи, її конструктивний характер, а отже, позитивний вплив на виховання дитини значною мірою залежать від відносин між учителем і батьками учня, оскільки контакт двох вихователів – батьків та педагогів – крок до взаєморозуміння, до набуття довіри, обміну духовними й емоційними цінностями, засвоєння педагогічного досвіду, знань, які вчитель і батьки передають один одному. Школа й сім'я мають єдину “виховну територію”, і байдужість або зневага хоча б однієї із сторін негативно позначаються на функціонуванні складових педагогічного трикутника “батьки – дитина – вчителі”, гальмують належний розвиток та формування дитячої особистості.

Список використаних джерел

1. Коменський Я. А. Материнська школа: виб. педагог. твори в 2-х т. / Я. А. Коменський. – М., 1982. – Т.1. – С. 201-241.
2. Макаренко А. С. Книга для батьків: в 7-ми т. / А. С. Макаренко. – К.: Радянська школа, 1954. – Т. 4. – 418 с.
3. Міляєва В. Взаємодія сім'ї і школи як психолого-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / Валерія Міляєва. – Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/-magcontent.php3?m=6&n=64&c=1446>.
4. Стельмахович М. Г. Українська родинна педагогіка: навч. посібник / М. Г. Стельмахович. – К.: ІСДО, 1996. – 32 с.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори у 5-ти томах / В. О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа, 1977. – 457 с.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ

Цимбал Ю. Р., магістрант

**Янцур Л. А., кандидат педагогічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

Важливим завданням сьогодення є становлення активної творчої особистості, здатної вносити прогресивні зміни в життя суспільства, здійснювати власний вибір, ставити й розв'язувати завдання, бути винахідливим, мати творчу уяву. Саме тому, вихідною тезою оновлення системи дошкільної освіти, як зазначає О. Балакірева, є положення, за якими педагогічний процес має ґрунтуватись на психології розвитку дитини, оновлення змісту, форм та методів виховання та навчання. [1]

Основне завдання виховання дітей дошкільного віку – гармонійний розвиток особистості дитини, який відбувається в процесі залучення дітей до багатства людської культури та досвіду, накопиченого попередніми поколіннями. Дослідження психологів та педагогів вказують, що вирішити це завдання можна за умови правильного добору засобів, які дозволять дитині в ході освоєння культурно-історичного досвіду суб'єктом власної діяльності. Образотворче мистецтво – складова частина цього досвіду. Перший, і найдоступніший, вид образотворчого мистецтва, з яким стикається дитина є книжкова ілюстративна графіка. Книжкова графіка – це малюнки, що образно пояснюють текст і одночасно прикрашають книгу. Особливість цього жанру полягає в тому, що його образний лад спирається на задану літературну канву та підпорядковуються певному завданню. Книжкова ілюстрація вступає у взаємодію з усіма елементами – текстом, його сюжетом і стилем. Вона зливається з книгою, створюючи нерозривну єдність. Картинка, особливо для дітей молодшого дошкільного віку, є надзвичайно могутнім педагогічним матеріалом, переконливішим, аніж слово, саме завдяки своїх реальній зримості. На думку Л. Кудрявцевої образи, створені гарним художником-ілюстратором, - це прекрасні зразки самобутньої творчості. Вдивляючись в них дитина отримує справжню радість та задоволення від творчих відкриттів художника, від внутрішнього співзвуччя літературних та художніх образів, що дають простір уяві та власній творчості. [3]

Саме період дошкільного дитинства є одним із найсприятливіших етапів у спілкуванні дітей з образотворчим мистецтвом, а також безпосереднього розвитку творчих здібностей. Але для цього необхідна допомога дорослого. Розуміння дітьми образотворчого мистецтва, їх естетична вихованість в повній мірі буде

залежати від загальнокультурного рівня та майстерності самого педагога. Від рівня сформованості знань, умінь та навичок педагога на пряму залежать знання, вміння і навички вихованців, результативність їх творчої діяльності та розвиток дитячої творчості загалом.

У XXI столітті, час тотальної комп'ютеризації, все частіше сучасними митцями використовується комп'ютер для створення творів у будь-якій галузі, будь то музика, малюнок чи тривимірна фігура. Все більше ілюстраторів обирають саме комп'ютерну графіку, як основний інструмент роботи. Подібний вид малювання є цікавим не лише для дорослих, але і для дітей, особливо дошкільників, адже комп'ютер надає безмежні можливості і створює своєрідний трамплін для розвитку творчості. Дитині набагато простіше та цікавіше зображення на комп'ютері, де кожен елемент можна перемістити, змінити колір та розмір, вибрати матеріали, які можуть бути недоступними у реальності (наприклад, малювання олійними або акриловими фарбами), створювати імітацію акварелі чи гуаші, не чекаючи, поки підсохне попередній шар фарби. Улюблене зображення розмальовки можна розмальовувати знову і знову, додаючи нові елементи, створюючи нові кольорові гами, додаючи на малюнок анімовані елементи, які, на думку дитини, доповнять образ. Все це неодмінно позитивно вплине на розвиток креативності та творчості дитини. Але на жаль, на сьогоднішній день, не у всіх дошкільних закладах є можливість використовувати комп'ютерну графіку для навчання дітей, або їй не надається належної уваги і подібна тема взагалі випускається з поля зору вихователя.

Таким чином, постає проблема: які форми та методи ознайомлення з ілюстративною графікою сприятимуть розвитку творчості дітей старшого дошкільного віку.

Базою дослідження став ДНЗ №52 м. Рівного. В експерименті брали участь вихованці двох старших груп № 13 та № 14, вихователі та батьки.

Констатувальний етап експерименту включав такі етапи:

- Вивчення стану роботи ДНЗ із використання ілюстративної графіки в роботі з дітьми старшого дошкільного віку;
- Діагностика творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку;

Спостерігаючи за роботою вихователів, ми звертали увагу на такі основні моменти: організація та наповнення книжкового куточка, організація та наповнення куточка самостійної художньої діяльності, співпраця з батьками з метою розвитку творчості.

Як показало обстеження групових кімнат (експериментальної та контрольної груп), на полицях присутні книги різних жанрів: казки, віршики, дитячі енциклопедії, альбоми з ілюстраціями. Також тут присутні диванчики та столики для читання. При аналізі наповнення куточків нами були помічені певні недоліки: у експериментальній групі місце для читання розташоване у тихому, загишеному але недостатньо освітленому місці. Не всі книжки є привабливими для дітей (на полицях стоїть декілька старих пошарпаних книг, які не лише естетично непривабливі, але й не відповідають віку дітей). Альбоми з ілюстраціями в обох групах лише на тему професій. Діти не виявляють особливого інтересу до них.

Вихователі обох досліджуваних груп зазначили, що більшість батьків досить слабо обізнана літературно та художньо. Частина батьків бездумно купують книги, не приділяючи уваги їх змісту та читанню разом з дитиною загалом. Інша група батьків ігнорує потреби дитини у художньому слові. Зацікавлення книгами з'явилося лише тоді, коли постало питання навчати дитину читати. Нами було відмічено, що не дивлячись на таку сумну статистику серед батьків, вихователями обох груп жодних форм роботи щодо ознайомлення батьків із художніми творами не проводиться.

Щодо куточків самостійної творчості у обох групах вони розташовані вдало – біля вікон. Їх наповнення відповідає віку дітей: акварельні фарби, кольорові олівці, фломастери, папір, пластилін. Також є розмальовки для кожної дитини, проте вони усі однакові. На стінах є ілюстрації на казкову тематику.

Аналізуючи дозвілля дітей обох груп ми помітили, що більшою популярністю користуються ігрові та спортивні куточки, ніж зображувальної діяльності. З боку педагогів також не було помічено спонукань чи заохочень до самостійного малювання чи ліплення. Частіше туди відправляли «посидіти та відпочити» занадто збуджених від рухливих ігор дітей.

Наступним етапом дослідження був аналіз виховних планів. Програма «Я у світі» передбачає застосування таких прийомів, що забезпечують сучасність та всебічний розвиток дітей. Одним із завдань навчально-виховного процесу є художньо-естетичний розвиток, який забезпечується такими прийомами: виділення реального і казкового, ознайомлення дітей з дизайном, розглядання творів мистецтва, спонукання до імпровізації, малювання з натури, організацію колективного створення картини, аплікації тощо.

У ході спостереження та бесід з вихователями було виявлено, що ілюстрації в роботі використовуються рідко. Перевага надається дидактичним картинкам. Художня діяльність дітей достатньо різноманітна, проте в більшості спирається на повторення того, що робить вихователь в даний момент або те, що робили на попередніх заняттях.

Другим етапом констатувального експерименту є діагностика творчих здібностей дітей експериментальної та контрольної груп. Її метою є виявлення знань та уявлень про ілюстрацію, емоційного ставлення до неї, вміння самостійно створювати.

З метою оцінювання нами було виділено три рівні: високий (називає характеристики книжкової графіки, легко визначає настрої ілюстрації, відчуває радість, співчуття, здивування, бажання допомогти зображеним героям, вмє передавати суттєві ознаки та деталі казкових персонажів, проявляє інтерес та ініціативність у створенні зображень за літературними творами), середній (відносно самостійно називає ознаки графіки, кольорову гаму, може правильно визначити настрої ілюстрації, зображає героїв літературних творів, передаючи лише основні ознаки) та низький (дитина не розуміє сутності ілюстрацій, не може визначити настрій зображення, не виявляє почуттів при розгляданні, не виявляє бажання малювати або малює лише елементи).

В обох групах були проведені бесіди з дітьми з метою визначення рівня їх знань про книжкові ілюстрації,

особу художника-ілюстратора та зацікавленість зображеннями.

За результатами проведеної роботи було визначено, що переважна більшість дітей не завжди правильно трактують настрій ілюстрацій, дехто неправильно трактує зображення. Також, не всі діти бачать відмінність казкового героя від реального. Проте, більшості дітей старшого дошкільного віку цікаво роздивлятися кольорові ілюстрації сучасних художників-ілюстраторів, адже їх кольорова насиченість та художнє наповнення зображень значно кращі, ніж у попередні роки.

Останнім етапом діагностики було визначення рівня сформованості зображувальних вмінь та навичок. Для цього дітям експериментальної та контрольної груп було запропоновано створити ілюстрацію до казки за вибором дітей. Дитячі твори виявились дуже різноманітними. Проте, декілька дітей зобразили пейзаж, машини. Частина дітей зобразили героїв мультфільмів та казок. Переважна більшість дітей просто намалювала персонажа. Не зображаючи його дії, емоції чи де він знаходиться.

Тож результати діагностики свідчать про необхідність розробки та проведення комплексу заходів для поглиблення знань дітей про ілюстрації та розвитку їх вмінь та навичок.

На другому етапі дослідження ми поглиблювали знання про ілюстрацію дошкільників досліджуваної групи. Цей етап передбачає реалізацію експериментальної виховної технології. Система роботи з дошкільниками проводилась у три етапи: підготовчий, основний та інтерпретаційний.

Завданням підготовчого етапу було збагачення знань дітей про особу художника-ілюстратора, етапи створення ілюстрацій, розвиток вміння уважно слухати літературний твір та фіксувати в пам'яті уявлене зображення, щоб потім перенести його на папір.

Завданням основного етапу було розвивати уяву, творчість, вміння користуватись такими засобами виразності як колір, форма, перспектива, світлотінь тощо; сприяти виникненню зв'язків між досвідом дітей та змістом ілюстрації; бажання милуватись творами ілюстративної графіки, розглядати їх, підтримувати інтерес до читання та розглядання книг, створення власних ілюстрацій.

Завданням інтерпретаційного етапу було закріплення вмінь та навичок, бажання творити. На цьому етапі особливий акцент робився на тому, що жодна робота не залишилась поза увагою дорослих, навіть якщо вона була незавершеною. Аналіз дитячих малюнків засвідчив, що сюжети стали набагато різноманітнішими, а герої – більш впізнаваними та детальними.

В рамках етапу формувального експерименту нами було проведено серію занять, серед яких були бесіди, читання літературних творів, заняття навчання прийомів та способів створення ілюстрацій, заняття безпосереднього малювання, тобто створення ілюстрацій дітьми.

Окремо була проведена робота з батьками по залученню їх до розвитку творчості власних дітей. В інформаційному куточку були розміщені власне літературні твори, зразки вдалих ілюстрацій, розроблені нами методичні рекомендації про те, які книжки слід купувати та як правильно розглядати ілюстрації з дитиною.

Результати розвитку творчості старших дошкільників знайшли своє відображення у бажанні дітей проілюструвати казку від початку до кінця; діти почали набагато частіше виявляти бажання помалювати або порозглядати книжки у вільний час. Нами також було помічено, що батьки виявили ініціативу оновити читацький куточок групи більш сучасними та привабливішими книгами та ілюстраціями.

На формувальному етапі ми пересвідчилися, що значний потенціал розвитку творчості дітей старшого дошкільного віку має саме ілюстративна графіка, а успішність роботи значною мірою залежить від особистості вихователя та його ставлення до роботи з дітьми. Лише творчий педагог може пробудити у дітях бажання творити.

Список використаних джерел

1. Балакірева О.М Трансформація ціннісних орієнтацій в українському суспільстві / О.М. Балакірева // Укр. Соціум. – К.: Знання. – 2002. – №1. – С. 21-32
2. Григор'єва Г.Г. Розвиток дошкільника в образотворчій діяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Г. Григор'єва. – М.: Академія, 200. – 300 с.
3. Кудрявцева Л.С. Художники дитячої книжки: Посібник для студентів середніх та вищих педагогічних навчальних закладів / Л.С. Кудрявцева. – М.: Видавничий центр «Академія», 1998. – 240 с.

МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ФІЗИКИ

Чайка М. В., студентка

**Галатюк Ю. М., кандидат педагогічних наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет**

Актуальність теми. Проблема підвищення пізнавальної активності учнів у процесі вивчення фізики завжди була і залишається актуальною у контексті сучасної освітньої парадигми, що ґрунтується на пріоритеті інноваційно-творчої функції навчання над інформаційно-ілюстративною. Результати аналізу змісту та практики проведення лабораторних занять спонукають говорити про низький рівень проблемності пізнавальних задач, покладених в їх основу. Навчальна задача, яка характеризується низьким рівнем проблемності не може бути детермінуючим чинником активного навчального пошуку. Дидактична функція лабораторних робіт, що виконуються за готовими інструкціями, поданими у підручниках і лабораторних зошитах, є обмеженою. У таких робіт відсутній елемент пошуку, знівельована творча компонента діяльності.

Нашою **метою** є дослідження механізмів підвищення рівня пізнавальної активності учнів під час лабораторних робіт в умовах проблемного навчання.

Відповідно до цього ставилися такі **завдання**: охарактеризувати критерій проблемності лабораторної роботи, структурувати навчально-пізнавальну діяльність і на її основі запропонувати механізм виконання творчої лабораторної роботи у контексті розв'язання експериментальної задачі.

Результати дослідження. *Проблемність* лабораторної роботи визначається суб'єктивно-об'єктивними

ЗМІСТ

Молодий педагог

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	3
Бабич Л. В., Поліщук Н. В. ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	5
Бецель О. В., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	7
Белова Ю. Ю., Онищенко С. В. ПРО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	9
Богданович Ж. В., Никонова Л. Е. ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДА КАК УСЛОВИЕ БЕЗОПАСНОГО РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА.....	10
Брончук О. Л., Дупак Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	11
Васерук Є. Л., Янцур М. С. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОЕКТУВАННЯ	13
Василенко О. Н., Литвина Н. В. ИНФОРМАЦИОННАЯ ОТКРЫТОСТЬ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ КАК УСЛОВИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С СЕМЬЕЙ	15
Вершинська О. Б., Дейнега О. В. КЕЙС-МЕТОД У ФОРМУВАННІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ.....	16
Вознюк В. П., Козлюк О. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	17
Галатюк М. Ю. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАСОБІВ ПРОБЛЕМНО-ЗМІСТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ФІЗИКИ	19
Галатюк Т. Ю. НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	21
Гамера О. А., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	22
Гвоздарева О. С., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ОТНОШЕНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА К ОКРУЖАЮЩЕМУ МИРУ	24
Герасимчук В. Л. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ФОРМУВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ НА ЗАКАРПАТТІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	25
Гетьман О. П., Захарчук З. О. ПРО ЗНАЧЕННЯ ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	26
Гольонко І. П., Шевчук О. А. ВПЛИВ ВЖИВАННЯ НЕЯКІСНОЇ ВОДИ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ	28
Грищук К. В., Малиновська Н. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННСВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ	30
Гук С. П., Лісова С. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	32
Давидюк Ю. В., Гронь Л. В. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОГО ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗОШ	34
Динюк Б. А., Руденко В. М. РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ УМІНЬ У УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ДЕРЕВООБРОБКА» З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	36
Дмитрів М. В., Твердохліб І. А. МІСЦЕ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	37
Журомська Ю. В., Пагута Т. І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЧАСОВИХ УЯВЛЕНЬ.....	38
Каленик В. І., Галатюк Ю. М. ОСОБЛИВОСТІ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ.....	39
Карпович Ю. В. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	41
Киселюк І. Р., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО УМОВ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	43
Кіндер О. М., Борова В. Є. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ СОФІЇ РУСОВОЇ У МОВЛЕННСВОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Кірсєва О. О., Степанова О. І. ВПЛИВ СЛОВЕСНИХ ІГОР, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ СИТУАЦІЙ, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ ВПРАВ НА РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	46
Кіряк М. М., Бричок Б. П. ЯКІВ ФЕОФАНОВИЧ ЧЕПІГА ПРО ІДЕАЛ УЧИТЕЛЯ	47
Кльоф Н. Ю., Косарева О. І. ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ З ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	49
Козачук М. В. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	51
Коцур Є.-Л. І., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У РОБОТІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	53
Кочерга Є. В., Скиба Ю. А. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА.....	55

Кравчик Н. О., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	56
Красій Н. Б., Цуркан Т. Г. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ «Я У СВІТІ» (3-4 КЛАС)	57
Крук І. А., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	58
Кульпач А. В., Степанова О. І. ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	60
Кушнір Н. В., Горобаха Н. М. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ» ЗАСОБАМИ ЕКСКУРСІЇ	62
Латыговская О. В., Шебеко В. Н. СУЩНОСТЬ ФЕНОМЕНА «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я» ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	64
Лебедева С. В., Старжинская Н. С. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БЕЛОРУССКОГО ТАНЦЕВАЛЬНОГО ФОЛЬКЛОРА В РАБОТЕ С ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	66
Лисюк Т. М., Боровець О. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	67
Лобанова А. І., Борова В. Є. СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ “ПОНЯТТЯ ЗВУКОВА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ”	68
Лучкевич В. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОВНО-ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФРАНЦІЇ В УКРАЇНІ	69
Любчик І. С., Пасічник Я. А. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ВСТАНОВЛЮВАТИ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВІ ЗВ'ЯЗКИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ МАТЕМАТИКИ	70
Маринич В. О., Белешко Д. Т. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ ІСТОРІЯ МАТЕМАТИКИ	72
Марковець О. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ АЛКОГОЛЮ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ	73
Мартинюк І. В. НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ-ЛОГОПАТАМИ	75
Мельник М. В., Коваль Г. П. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	77
Мельничук К. В., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	78
Мечик С. І., Пасічник Я. А. ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЕВОВИДНИХ СХЕМ У ПІДРУЧНИКАХ З МАТЕМАТИКИ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	79
Михальчук Ю. Б., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОСПРІЙНЯТТЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	81
Назарчук Г. А., Пасічник Я. А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	82
Носолюк І. О., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ З РІЗНИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	83
Ольшесвська К. В., Горобаха Н. М. НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ СЕНСОРНОЇ КУЛЬТУРИ ДИТИНИ	86
Осипчук І. В., Дупак Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КРАСЗНАВЧОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ	87
Павлова Н. С. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ	89
Переходько В. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СЛЮСАРІВ З РЕМОНТУ АВТОМОБІЛІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	91
Петлюк Н. А., Падалка О. І. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ	93
Прокopcук Н. В., Павлюк Т. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	94
Пшеницына Л. А. РАЗВИТИЕ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНИЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА (ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)	96
Романюк А. А. ЕЛЕКТРОННІ НАОЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	97
Росоловська І. Б., Падалка О. І. ВИХОВАННЯ ВЗАЄМОДОПОМОГИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СТРУКТУРІ СОЦІАЛЬНО – КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	99
Сачковська Н. І., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	101
Сачук Т. О., Лісова С. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	102
Сидоренко І.А., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	104
Смеречанська А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА В. СУХОМЛІНСЬКОГО У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ХХ СТ.	107
Сокол О. В., Янцур Л. А. РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ПОЛІССЯ	108
Солованюк Р. В., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВМІНЬ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	110
Солоненчук Т. В., Маліновська Н. В. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ХУДОЖНЬОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ	112
Стельмашук Ж. Г. КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ	114
Стефняк М. В. ВОСПРІЯТИЕ РОДИТЕЛЯМИ ФЕНОМЕНА ДЕТСТВА	116

Томчук А. М., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	117
Трубінова Ю. О., Пасічник Я. А. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	119
Фешук І. Д., Бричок С. Б. ПЕДАГОГІЗАЦІЯ БАТЬКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.	120
Хоронжевський О. М., Янцур М. С. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ГІГІЄНИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	123
Царук О. А., Бричок Б. П. ПОЧАТКОВА ШКОЛА І СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ.....	125
Цимбал Ю. Р., Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ.....	126
Чайка М. В., Галатюк Ю. М. МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ФІЗИКИ.....	128
Чичелюк А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	130
Шевченко О. В., Петренко О. Б. СТАН СФОРМОВАНOSTІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	131
Шевчук Ю. В., Петренко О. Б. ЕЛЕМЕНТИ АКТОРСЬКОЇ І РЕЖИСЕРСЬКОЇ ТЕХНІКИ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	133
Шибецька Т. С., Гронь Л. В. МЕТОДИКА РОБОТИ З ІНШОМОВНИМ ТЕКСТОМ ДЛЯ ЧИТАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	134
Шклярєва С. С., Никонова Л. Е. ИНФОРМАЦИОННОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ РОДИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	136
Шроль Т. С. АНАЛІЗ СТАНДАРТІВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	137
Шуляк А. С., Старжинская Н. С. РАЗВИТИЕ ПОНИМАНИЯ РЕЧИ ДЕТЬМИ МЛАДШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ОБЩЕНИИ СО ВЗРОСЛЫМ.....	139
Щербович О. А., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ НА ЭТАПЕ ДОШКОЛЬНОГО ДЕТСТВА	141
Ясковець В. Ю., Янцур М. С. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ДЕРЕВООБРОБКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	142

Молодий психолог

Бондарчук І. М., Борова В. Є. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН У ПІДЛІТКІВ	145
Завадський П. Ю., Сторож О. В. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ САМООЦІНКИ.....	147
Кізілова А. І., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ В КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ	147
Костриж О. О., Корнівська М. М. ІДЕНТИЧНІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ.....	149
Котелюк М. В., Сторож О. В. МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	151
Крупеня М. М., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ТРИВОЖНОСТІ.....	153
Саковська А. І., Шевчук О. А. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	154
Сидорчук Н. Л. РЕФЛЕКСИВНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	157
Швець Б. В., Колодич О. Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СТАРШОКЛАСНИКІВ	159
Шемечко М. І, Борова В. Є. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ДЕВІАНТНИХ ПІДЛІТКІВ.....	161